

Qort tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhalled Anthony Ellul

Appell numru: 690/2002

Lloyds (Malta) Limited, bhala rapprezentant *ex lege* ta' JRN Collyear, Membru ta' Lloyds li jiffirma fl-istess u s-Syndicate bin-numru 1243 u jopera bl-isem Euclidian Underwriting Ltd u Millenium Insurance Agency Limited bhala rapprezentanti lokali tal-istess Euclidian Underwriting Limited Syondicate 1243 kif surrogati fid-drittijiet tal-assikurat taghha Eurostar Communications (Malta) Limited u b'digriet tat-8 ta' Gunju, 2015 is-socjeta Millenium Insurance Agency Limited gie mibdul bl-isem Millenium Insurance Agency (In Run-Off Limited)

Vs

Airmalta plc

19 ta' Frar, 2018.

1. Is-socjeta konvenuta appellat mis-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-28 ta' April, 2016 li biha kienet kundannata thallas lill-atturi s-somma ta' sebat elef u disghin ewro u wiehed u tletin centezmu (€7,090.31), danni b'rizultat ta' nuqqas ta' *modules* ghal *satellite receivers* li sofriet il-kumpannija Eurostar Communications (Malta) Limited, waqt li l-merkanzija kienet fil-pussess tal-konvenuta.
2. L-aggravju hu li l-ewwel qorti ddecidiet li ma tapplikax il-Warsaw Convention ghaliex, "*s-socjeta intimata imkien ma ressqet prova sabiex turi illi l-merkanzija nzammet gewwa post illi tista' titqies bhala gewwa l-konfini tal-ajruport, u tali prova kienet tispetta lis-socjeta intimata*". Il-konvenuta ssostni li:
  - i. L-imhazen fejn inzammet il-merkanzija tiffirma parti mill-ajruport, kif deskritt fid-definizzjoni tal-istess 'ajruport' fil-Kap. 499 tal-Ligijiet ta' Malta.
  - ii. L-oneru tal-prova dwar jekk il-mahzen kienx jew le parti mill-ajruport kienet tispetta lill-attribuci u mhux lill-konvenuta. Fil-fatt il-konvenzjoni tistabbilixxi prezunzjoni (*juris tantum*) li l-hsara tkun saret waqt l-operazzjoni tal-garr u cioe' fl-ajruport. Huwa l-attur, li kellu jgib prova biex jirribatti din il-prezunzjoni u mhux il-konvenuta. Dan jirrizulta minn klawzola 18(4) tal-Konvenzjoni, li tipprovdi: "*If, however, such carriage takes place in the performance of a contract for carriage by air, for the purpose of loading, delivery or transhipment, any damage is presumed,*

subject to proof to the contrary, to have been the result of an event which took place during the carriage by air”.

3. Fis-seduta tat-2 ta' Frar, 2018 saret it-trattazzjoni.

Konsiderazzjoni.

4. Il-kawża titratta dwar merkanzija li kienet fil-pussess tas-socjeta appellanti u parti minnha giet nieqsa waqt li kienet fil-pussess tagħha f'maħżen.
5. Is-socjeta konvenuta kienet harget *airwaybill* għall-garr ta' merkanzija. Skont ma xehed Saviour Mallia, ufficjal tas-socjeta konvenuta, jirrizulta li meta l-merkanzija ddahhlet fil-bond "*dahal tajjeb*". Spjega, "*Jekk ikun hemm kaz ta' merkanzija danneggata jinhareg certifikat iehor*" (fol. 46). Mid-dokument a fol. 50 jirrizulta li kien hemm diskrepanza ta' seba' (7) kilo fil-piz. Saret għalhekk il-prova li probabbilment il-merkanzija naqset waqt li kienet tinsab fil-*cargo section* tas-socjeta konvenuta.
6. Joseph Mallia, direttur ta' Millenium Insurance Agency Limited li hi waħda mill-atturi, xehed (fol. 13):

"Jiena nghid li ladarba hareg l-Airway Bill, il-kaz in kwistjoni kien suggett għal Warsaw Convention....."

7. Illi t-tezi tal-appellati quddiem l-ewwel qorti kienet li l-merkanzija ma kinitx qeghda tinzamm fil-konfini ta' ajruport u għalhekk isostnu li l-Konvenzjoni ta' Varsavja ma tapplikax.
8. L-ewwel qorti qalet:

"Jirrizulta illi s-socjeta intimata imkien ma resset prova sabiex turi illi l-merkanzija nzammet gewwa post illi tista' titqies bhala gewwa l-konfini tal-ajruport, u tali prova kienet tispetta lis-socjeta intimata.

Jirrizulta għalhekk, illi s-socjeta intimata, f'dan l-istadju, ma tistax titqies bhala 'carrier' kif provdut fil-Warsaw Convention izda kellha issa titqies bhala 'handler' tal-merkanzija illi twasslet Malta u, bhala tali, kellha r-responsabbilta illi tipprezerva l-integrita tal-oggetti illi hija tkun irceviet, liema reponsabbilta illi naqset milli tonora hekk kif irrizulta li wahda mill-hames kaxxi mibghuta għas-socjeta assikurata Eurostar Communications (Malta) Limited sfat imbagħbsa waqt fil-pussess tal-socjeta intimata.

Jirrizulta, għalhekk, il-Qorti tqis illi s-socjeta intimata ma ghandhiex dritt illi tinvoka l-limitazzjonijiet stabbilit fil-Warsaw Convention, 1929”.

9. It-tieni eccezzjoni li tat l-appellanti quddiem l-ewwel qorti, taqra:

"2. Illi subordinatament u minghajr pregudizzju ghas-suespost, f'kaz li din l-Onorabbli Qorti ssib li b'xi mod is-socjeta konvenuta kienet responsabbli skont il-kundizzjonijiet ta' garr, ghandha tapplika l-Konvenzjoni ta' Varsavja ghal-likwidazzjoni tad-danni, f'dal kaz ghoxrin dollar (\$20)".

10. L-Artikolu 18 tal-Konvenzjoni ta' Varsavja (1929), jipprovdi:

"1. The carrier is liable for damage sustained in the event of the destruction or loss of, or of damage to, any registered luggage or any goods, if the occurrence which caused the damage so sustained took place during the carriage by air.....

2. The carriage by air within the meaning of the preceding paragraph comprises the period during which the luggage or goods are in charge of the carrier, whether in an aerodrome or on board an aircraft, or, in the case of a landing outside an aerodrome, in any place whatsoever".

3. The period of the carriage by air does not extend to any carriage by land, by sea or by river performed outside an aerodrome. If, however, such a carriage takes place in the performance of a contract for carriage by air, for the purpose of loading, delivery or transshipment, any damage is presumed, subject to proof to the contrary, to have been the result of an event which took place during the carriage by air".

11. Fir-rikors tal-appell l-appellanti ssostni li:

- i. Il-merkanzija kienet tinsab f'ajruport (ara definizzjoni artikolu 2 tal-Att dwar l-Awtorita' ghat-Trasport f'Malta, Kap. 499).
- ii. L-appellanti kienet qeghda tagixxi bhala *carrier* meta l-merkanzija giet nieqsa u mhux bhala depozitarja.

12. Skont artikolu 18 tal-Konvenzjoni '*carriage by air*' jinkludi z-zmien meta l-oggetti jkun fil-kustodja tal-carrier, kemm jekk f'ajruport jew fuq l-ajruplan. Id-definizzjoni li nsibu fis-subinciz (2) tal-artikolu 18 tal-Konvenzjoni implicitament jatik x'tifhem li ma japplikax fir-rigward ta' danni li jigru barra l-ajrupot hliet f'kaz ta' "*landing outside an aerodrome*".

13. Il-qorti ma taqbilx mal-appellanti li l-prova "*dwar jekk il-mahzen kienx jew le parti mill-ajruport kienet tispetta lill-attrici u mhux lill-esponenti*". Il-konvenuta ssostni li l-merkanzija kienet tinsab fil-bond li jiffirma parti mill-ajruport. Ghaldaqstant, l-oneru tal-prova kien fuqha, cjo' li l-bond jiffirma parti mill-

ajruport. Saviour Mallia stess xehed, *"Bejn l-ajruplan, fejn ikun parkeggat, sal-bond li hija fl-ajruport antik hemm forsi hames minuti"*. Kliem li fih innifsu jikkonferma li l-bond mhuwiex fl-ajruport.

14. Il-qorti tosserva li r-riferenza għall-artikolu 2 tal-Att dwar l-Awtorita' għat-Trasport f'Malta (Kap. 499) ma tghinx lill-appellanti. Id-definizzjoni ta' ajruport li nisbu f'dik il-ligi, tapplika għal finijiet ta' dik il-ligi.

Għal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjez kontra l-kumpannija konvenuta.

Anthony Ellul.